

A N K A R A B A R O S U

ŞİDDET
MAĞDURU
KADIN VE
ÇOCUKLARLA
İLGİLİ
POLİS EL KİTABI

2. Baskı

ANKARA BAROSU

ANKARA BAROSU

ANKARA BAROSU

ANKARA BAROSU

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

Adliye Sarayı Kat: 5 Sıhhiye/ANKARA

Tel: (0.312) 416 72 00

Faks: (0.312) 309 22 37

www.ankarabarusu.org.tr

ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr

ABEM

ANKARA BAROSU

EĞİTİM VE KÜLTÜR MERKEZİ

Ihlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 416 72 00

GÖLBAŐI AV. ÖZDEMİR ÖZOK

SOSYAL TESİSLERİ

Gazi Osman PaŐa Mah. Sahil Cd.

No: 46 GölbaŐı/ANKARA

Tel : (0.312) 485 03 93 - 484 46 06

ANKARA BAROSU

GELİNCİK MERKEZİ

Ihlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 444 43 06 (5 Hat)

www.gelincikprojesi.com

www.gelincikprojesi.org

Grafik–Tasarım:

Ali Kemal ÇERŐİL

(Ankara Barosu)

Basım Yeri:

Ses Reklamcılık ve Matbaacılık Ltd. Őti.

Ayten Sk. 28/7 TandoĐan/Ankara

ANKARA BAROSU

BİR GELİNCİĞİ DE SEN DESTEKLE !

"GELİNCİK" YAZ

4306

'YA GÖNDER

TÜM OPERATÖRLER

**Gelincik Projesine göndereceğiniz her SMS ile
5TL'lik bağışta bulunabilirsiniz.**

TÜRKİYE İŞ BANKASI Gelincik Hesabı – Necatibey Şubesi
(IBAN: TR08 0006 4000 0014 2220 9499 36)

**Bağışlarınızda Havale ve EFT Ücreti Alınmamaktadır.*

ANKARA BAROSU GELİNCİK MERKEZİ

Ihlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel : (0.312) 444 43 06

www.gelincikprojesi.com

www.gelincikprojesi.org

İÇİNDEKİLER

ŞİDDETİN GENEL TANIMI	5
ANKARA BAROSU GELİNCİK PROJESİ VE MERKEZİ	8
ÇOCUK KİMDİR?.....	11
AİLE İÇİNDE VE TOPLUMSAL YAŞAMIN HER ALANINDA İNSANLARIN KARŞILAŞTIĞI FİZİKSEL, PSİKOLOJİK VE CİNSEL ŞİDDET TÜRK CEZA YASASINA GÖRE SUÇTUR!	23
4320 SAYILI AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN KAPSAMINDA KORUMA TEDBİRLERİ	32
AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN	38

ŞİDDETİN GENEL TANIMI

ŞİDDET, kişiyi fiziksel güç ve/veya manevi baskı uygulayarak, iradesi dışında davranmaya zorlamaktır. Mağdurun, kendisine yönelen tek eylemle, başlıcalarını aşağıda sıraladığımız farklı türdeki pek çok şiddeti aynı anda yaşaması mümkündür.

FİZİKSEL ŞİDDET: Dövme, kesici-delici alet , ateşli silah ya/ya da sair cisimle yaralama, öldürme; aç bırakma, banyoya kilitleme, uyuşturucu verme gibi yöntemlerle işkence etme ve benzeri şekilde fiziksel güç uygulanarak, mağdurun beden bütünlüğüne zarar verilmesidir.

PSİKOLOJİK ŞİDDET: “beyinsiz, salak, beceriksiz, uyuşuk, iftira edip seni rezil edeceğim, ailene zarar vereceğim, sokağa atarım, çocuklarını göremezsin...” gibi sözlerle mağduru tehdit etme, aşağılama, zorlama, dışlama, şantaj şeklinde uygulanan ve muhatabını ruhsal yönden güçsüz kılan manevi baskıdır.

CİNSEL ŞİDDET: Şiddeti uygulayan kişi eş, akraba, arkadaş ya/ ya da yabancı olsun, isteği dışında; mağduru

normal yolla ya/ ya da ters cinsel ilişkiye zorlamak, bakışlarla, sözle, çevrede asılsız dedikodular yayarak ya/ya da iletişim araçlarıyla taciz etmek cinsel şiddettir.

EKONOMİK ŞİDDET: Evde ya/ya da dışarıda çalışmasına rağmen mağdurun, maaş kartını eşine / ebeveynine teslim etmek suretiyle kazancını özgürce değerlendirememesi ya/ya da yaptığı her harcamanın hesabını vermek zorunda kalması , şayet dışarıda çalışıp para kazanmıyorsa --evdeki emeği yok sayılıp-- harcamaya da hakkı olmadığı düşünülerek ihtiyaçlarının karşılanmaması , evin her türlü zorunlu giderinin (elektrik, su, telefon) şiddet uygulayan tarafından sıkı denetime tabi tutulması ve benzeri şekillerde emeğinin sömürülmesidir.

İçinde bulunduğumuz sosyolojik yapı içinde günümüzde bilinen en yaygın şiddet, kadına ve/ ve ya çocuğa yönelik olarak yaşanan şiddettir. Kadınların şiddet mağduru olmalarının en önemli nedeniyse cinsiyet farklılığıdır.

TOPLUMSAL CİNSİYET ANLAYIŞI: İçinde yaşanan toplumun sosyal yönden kadın ve erkeğe yüklediği farklı roller, sorumluluklar olarak tanımlanabilir. Dünyaya gelirken cinsiyet tercihi bulunmak olanaklı değildir. Doğal biyolojik bir nitelik olan cinsiyet farklılığına bizlerin yüklediği yapay anlamlar yüzünden iki cins arasında adil olmayan, insanlıkla bağdaşmayan hiyerarşik bir yapı doğar.

Bu yapay çerçeve iki cinsin toplumsal yaşama katılım düzeyi ve toplumsal alanda temsiliyetlerini de farklılaştırır. Örneğin kadın ev içi gibi özel alanda tutulurken, erkeğin dışarıda kamusal alanda kendini ifadesi uygun görülür. Çalışma alanından, siyasete , sivil toplum örgütlenmesinden,

eğitime kadar her tőr kamusal alanda cins temeline dayalı bu göröntü TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİ oluşturur...

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN temini için fırsatları kullanma, hizmet ve kaynaklara ulaşmada bireyin, cinsiyet farklılığına maruz kalmaması sağlanmalıdır. Her türlü ayrımcılık gibi cinsiyet ayrımcılığının da başta temel insan haklarına aykırılığı toplumun en alt katmanlarına kadar katmanlarına kadar her kesim tarafından tanınmalı ve özümsemelidir.

ANKARA BAROSU GELİNCİK PROJESİ VE MERKEZİ

GELİNCİK PROJESİ NEDİR?

Gelincik Projesi fiziksel, psikolojik, ekonomik ve/veya cinsel şiddete maruz kalmış kadınlar ile sayılan şiddet türlerine maruz kalmış ve/veya cinsel istismara uğramış çocuklara her aşamada hukuki destek vermek, ihtiyaç halinde sığınma evine yerleştirmek, bunların yanı sıra her türlü sosyal ve psikolojik katkıyı sağlamak amacıyla, Ankara Barosu tarafından hazırlanmış ve hayata geçirilmiştir.

GELİNCİK MERKEZİ NASIL ÇALIŞIR?

Merkezin 444 43 06 (5 hat) numaralı hattı haftanın 7 gün, 24 saati hizmete açıktır.

Gelincik Merkezi'nde görev alan tüm avukatlar, kadın ve çocuk hakları konusunda uzun süre çalışmış, hukuki süreçler konusunda ayrıntılı bilgi ve donanıma sahip, sosyal ve psikolojik iletişim teknikleri konusunda eğitim almış ve şiddet mağduru kadın ve çocukla ilgili her türlü soruyu yanıtlayabilecek nitelikte uzmanlardır.

Telefonda rehber avukatla yapılan ilk görüşme sonrası şiddet mağduru kadın ya da çocuk Gelincik Merkezi'ne kendi imkanlarıyla gelemediği beyan ediyorsa, Baro'ya tahsis edilmiş araçla, bulunduğu yerden alınarak Ankara Barosu Gelincik Merkezi'ne getirilmektedir.

Gelincik Merkezine gelen mağdurlarla yapılan görüşme sonrası talepçinin isteği ve merkezdeki rehber avukatın değerlendirmesi neticesinde hukuki bir süreç başlatılmasına karar verilmişse, Merkez tarafından, kadın ve çocuk hakları konusundaki hukuki süreçler ile sosyal ve psikolojik iletişim teknikleri hakkında eğitim almış avukatların oluşturduğu "Gelincik listesi"nden bir avukat atanmaktadır. Bundan sonraki aşamalarda atanan avukat;

1- Adli Tıp Kurumu'ndan rapor alınması durumunda, muayene aşamasında mağdurun yanında bulunmaktadır.

2- Suç duyurusunda bulunulması durumunda karakol ya da Savcılık ifade aşamalarına katılmaktadır.

3- 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Yasa gereği şiddet uygulayan kişinin evden uzaklaştırılması ve yasadaki gösterilen diğer tedbirlerin alınması konusunda Aile Mahkemesine başvuruda bulunmaktadır.

4- Eğer mağdurun talebi olursa, boşanma, nafaka, velayet, mal paylaşımı, tazminat talepli davaları açmaktadır.

5- Mağdurun evine dönmek istememesi ve kalacak bir yeri olmaması durumunda imzalanan protokoller kapsamında SHÇEK, Valilik ve belediyelere ait kadın sığınma evlerine yerleştirilmesi sağlanmaktadır.

6- Mağdurun ihtiyacı halinde, merkeze destek veren uzmanlar tarafından kendisine psikolojik destek verilmesi sağlanmaktadır.

7- Hukuki süreç devam ederken mağdurun sığınma evinde yaşamını sürdürecektir. Mesleği yoksa uygun bir meslek edin-dirme kursuna devamı ve iş istihdamı konularında Ankara Valiliği ile birlikte gerekli girişimlerde bulunmaktadır.

KARAKOLA İNTİKAL EDEN KADIN
VE ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDET
VAKALARINDA İZLENMESİ
GEREKEN YOL NE OLMALIDIR?

Böyle bir durumla karşılaşıldığında 7 gün 24 saat hizmet veren 444 43 06 numaralı Gelincik hattı aranmalı ve telefona çıkan rehber avukata vaka anlatılmalıdır. Rehber avukat bir avukat atanması gerektiğini değerlendirirse, mağdura Gelincik Gönüllü Avukatlar listesinden bir avukat atanır. Atanan avukat hukuki süreç konusunda gerekli donanıma sahip olduğundan mağdurun sorununa en iyi şekilde çözüm bulacaktır. Eğer vaka çocuğa karşı cinsel istismar ise, çocuğun ifadesinin Yenimahalle Devlet Hastanesinde yer alan Çocuk İzleme Merkezinde alınması sağlanmalıdır. Bu çocuğun olaydan zarar görmesini önlemek açısından önemlidir.

ÇOCUK KİMDİR?

18 yaşından küçük her birey çocuktur.

MAĞDUR ÇOCUK KİMDİR?

Bir suçtan doğrudan zarar gören çocuktur. Yani suçun mağduru olan çocuk, suçun konusu olan davranışın etkisini doğrudan kendisinde hisseden çocuktur.

Çocuk aşağıdaki durumlara maruz kalıyorsa mağdur kabul edilir.

- İhmal veya istismara uğradıysa,
- Şiddet görüyorsa,
- Eğitime devam edemiyorsa,
- Anne-babayla görüşemiyorsa,
- Çocuk ticaretine maruz kalıyorsa,
- Fuhuşa ve pornografiye maruz kalıyorsa,
- Kötü koşullarda çalıştırılıyorsa,
- Çalıştırılmaması gereken yaşta zorla çalıştırılıyorsa,
- Dili, dini, ırkı,cinsiyeti sebebi ile ayrımcılığa uğruyorsa,

- Nüfus kaydında sorun varsa,
- Herhangi bir sebeple okulunu değiştirmek zorunda kalıyorsa,

SUÇTAN ZARAR GÖREN ÇOCUK KİMDİR?

Mağdura göre daha geniş bir kavramdır. Bir suçtan dolayı zarar görenleri de kapsar.

MAĞDUR VEYA SUÇTAN ZARAR GÖREN ÇOCUK NEREYE/NASIL BAŞVURABİLİR?

Bir çocuk bir suçun mağduru olduğunda suçu yetkili makamlara(polis veya savcılık) ihbar veya şikayet edebilir. İhbar ve şikayeti alan makamlar hemen olayı soruşturmaya başlarlar.

MAĞDUR VEYA SUÇTAN ZARAR GÖREN ÇOCUĞUN HAKLARI NELERDİR?

Suç mağduru olan çocuğa derhal bir avukat atanır.

Hangi aşamada olursa olsun mağdur çocuğun dinlenilmesi yani olayı anlatması sırasında kameralı kayıt yapılması gerekir.

Mağdur çocuğun dinlenildiği durumlarda çocuğun yanında psikoloji, psikiyatri, tıp yada eğitim alanlarında uzman bir kişi bulunması gerekir.

Bir suçun mağduru olan çocuğun ilgili soruşturma kapsamında sadece 1 defa dinlenilmesi esastır.

Suç mağduru çocuk aynı zamanda koruma ihtiyacı içerisindiyse hakimden koruyucu destekleyici tedbirler alması istenmelidir.

ŞİDDET NEDİR?

Fiziksel gücün ya da erkin; tehdit yoluyla ya da fiili olarak; fiziksel zarar, ölüm, psikolojik zarar, gelişme engeli ya da yoksunluğu gibi sonuçlara yol açan ya da böyle sonuçlar vermesi muhtemel biçimlerde kendine, bir başkasına ya da bir grup veya bir topluma karşı kasıtlı biçimde kullanılmasıdır.

ŞİDDETİN TÜRLERİ NELERDİR?

- Fiziksel Şiddet
- Psikolojik Şiddet
- Cinsel Şiddet
- Ekonomik Şiddet

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikolojik gelişimini olumsuz etkileyen, bir yetişkin, toplum veya devlet tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan hareket ya da davranışlardır.

ÇOCUK İHMALİ NEDİR?

Çocuğun fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimi için gerekli olan beslenme, barınma, giyim, temizlik, oyun, eğitim, güvenlik, sağlık ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır.

FİZİKSEL İHMAL VE İSTİSMAR NEDİR?

Fiziksel İhmal: Yakın kişilerin çocuğun gelişimine sürekli zarar veren hareketleri sonucu çocuğa sosyal olarak çeşitli kaynakların sağlanmaması, bunlardan yoksun bırakılması,

Fiziksel İstismar: Çocuğun kaza dışı hasar görmesi yada fiziksel olarak cezalandırılması olarak tanımlanır.

CİNSEL İHMAL VE İSTİSMAR NEDİR?

Cinsel İhmal; çocukların cinsel sömürüye karşı korunmaması ve ilgisiz kalınması, cinsel gelişime gereken önemin verilmemesi anlamına gelir.

Cinsel İstismar; cinsel doyum için çocuğu kullanmak yada bir başkasının bu amaçla çocuğu kullanmasına izin vermek olarak tanımlanmaktadır.

- ırzına geçilmesi
- cinsel organının ellenmesi,
- müstehcen sözlere maruz bırakılması,
- yetişkinin cinsel organlarını göstermesi,

- **yetişkinin cinsel organlarını okşamaya yöneltilmesi veya zorlanması, çocuğun pornografi ya da fuhuşta kullanılması,**
- **çocuğa pornografik materyal izlettirilmesi,**
- **teşhircilik gibi davranışlar çocuğun cinsel istismarıdır.**

DUYGUSAL İHMAL VE İSTİSMAR NEDİR?

Duygusal ihmal; çocuğun sevilmemesi, ihtiyacı olan ilgi ve yakınlığın ona gösterilmemesi olarak tanımlanır

Duygusal istismar; ebeveynlerin ya da çevredeki diğer yetişkinlerin çocuğun yeteneklerinin üstünde istek ve beklentiler içinde olmaları ve saldırganca davranmaları anlamına gelir.

Tek başına ya da fiziksel ve cinsel istismarla birlikte görülebilmektedir.

EKONOMİK İSTİSMAR NEDİR?

Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde veya düşük ücretli iş gücü olarak çalıştırılmasıdır.

ÇOCUK İZLEME MERKEZİ

İstismar Mağduru çocuğun ifadesinin alınması, muayenesinin yapılması ve raporunun hazırlanması işlemleri Çocuk İzleme merkezinde yapılır.

MAĞDUR ÇOCUKLARLA İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER

- Çocuk Koruma Kanunu, korunma ihtiyacı olan mağdur veya suça sürüklenen çocukların korunması için beş önemli tedbir öngörmektedir. Bunlar, danışmanlık, eğitim, sağlık, koruma ve barınma tedbirleridir. (Koruyucu ve destekleyici tedbirler)
- Eğer çocuğun derhal koruma altına alınması gerekiyorsa bu durumda uygulanacak önlem “Acil Korunma Kararıdır”

KORUYUCU VE DESTEKLEYİCİ TEDBİRLER

Koruyucu ve destekleyici tedbirler, korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocuğun öncelikle kendi aile ortamında korunmasını sağlamaya yönelik tedbirlerdir.

a) Danışmanlık tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye yönelik rehberlik tedbirleridir.

b) Eğitim tedbiri, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; bu şekilde eğitim alması mümkün olmayan çocukların evde eğitim almalarına, özel eğitim almaları gereken çocukların eğitsel ihtiyaçları doğrultusunda ilgili eğitim kurumuna devamına, kendilerine, ailelerine, öğretmenlerine ve okul personeline; uzman personel, araç gereç sağlanmasına yönelik tedbirler ile çocuğun iş

ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamu ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesine yönelik tedbirlerdir.

c) Bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından çocuğun resmî veya özel bakım yurduna yerleştirilmesi ya da koruyucu aile hizmetlerinden veya Kurumun bu kapsamda yürüttüğü hizmet modellerinden yararlandırılmasına yönelik tedbirdir.

d) Sağlık tedbiri, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbî bakım ve rehabilitasyonu ile madde bağımlısı olanların tedavilerinin yapılmasına yönelik tedbirdir.

e) Barınma tedbiri, yaşamını devam ettirmek için yeterli ve sağlıklı bir barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlar ile bunların çocuklarına uygun barınma yeri sağlamaya yönelik tedbirlerdir.

TEDBİR KARARINDA USUL

1. Çocuklar hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararı; çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen çocuk hâkimi tarafından alınabilir.

2. Tedbir kararı verilmeden önce çocuk hakkında sosyal inceleme yaptırılabilir.

3. Tedbirin türü kararda gösterilir. Bir veya birden fazla tedbire karar verilebilir.

4. Hâkim, hakkında koruyucu ve destekleyici tedbire karar verdiği çocuğun denetim altına alınmasına da karar verebilir.

5. Hâkim, çocuğun gelişimini göz önünde bulundurarak koruyucu ve destekleyici tedbirin kaldırılmasına veya değiştirilmesine karar verebilir. Bu karar acele hâllerde, çocuğun bulunduğu yer hâkimi tarafından da verilebilir. Ancak bu durumda karar, önceki kararı alan hâkim veya mahkemeye bildirilir.

6. Tedbirin uygulanması, onsekiz yaşın doldurulmasıyla kendiliğinden sona erer. Ancak hâkim, eğitim ve öğrenimine devam edebilmesi için ve rızası alınmak suretiyle tedbirin uygulanmasına belli bir süre daha devam edilmesine karar verebilir.

7. Mahkeme, korunma ihtiyacı olan çocuk hakkında, koruyucu ve destekleyici tedbir kararının yanında Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, vesayet, kayyım,

nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar vermeye yetkilidir.

ACİL KORUMA KARARI

- Acil Koruma Kararı, çocuğun derhal korunma altına alınmasıdır.
- Korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların SHÇEK tarafından önce bakım ve gözetim altına alınmasını, sonra da çocuk hakkında yapılacak sosyal inceleme sonucu alınacak kararı içerir.
- Derhal korunma altına alınması gereken çocuk SHÇEK tarafından bakım ve gözetim altına alındıktan sonra acil korunma kararı alınması için kuruma geldiği tarihten itibaren 5 gün içinde çocuk hakimine müracaat edilir.
- SHÇEK'in müracaatı üzerine 3 gün içinde çocuk hakimi tarafından talep hakkında duruşma yapılmaksızın en fazla 30 günlük süre ile sınırlı olmak üzere karar verilebilir.
- Hakim, ayrıca çocuğun bulunduğu yerin gizli tutulmasına ve gerektiğine kişisel ilişkinin tesisine karar verebilir.
- Çocuk hakimi tarafından alınan acil korunma kararlarına karşı itiraz yolu açıktır. İtiraz 5271 sayılı CMK 268. madde gereği en yakın çocuk mahkemesine yapılır.

- 30 günlük süre içinde SHÇEK tarafından çocuk hakkında sosyal inceleme yaptırılır. Kurum yaptığı inceleme sonucunda, tedbir kararı ile ilgili görüşlerini hakime bildirir.
- Kurum yaptığı inceleme sonucunda, tedbir kararı ile ilgili görüşlerini hakime bildirir. Hakim, koruyucu ve destekleyici tedbir kararı ile çocuğun ailesine teslim edilip edilmeyeceğine veya uygun görülen başkaca bir tedbire karar verir.

ÇOCUK BÜROSUNUN GÖREVLERİ NELERDİR?

1. Suça sürüklenen çocuklar hakkındaki soruşturma işlemlerini yürütmek,
2. Çocuklar hakkında tedbir alınması gereken durumlarda, gecikmeksizin tedbir alınmasını sağlamak,
3. Korunma ihtiyacı olan, suç mağduru veya suça sürüklenen çocuklardan yardıma, eğitime, işe, barınmaya ihtiyacı olan veya uyum güçlüğü çekenlere ihtiyaç duydukları destek hizmetlerini sağlamak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde çalışmak, bu gibi durumları çocukları korumakla görevli kurum ve kuruluşlara bildirmek,
4. Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmektir.

KOLLUĞUN ÇOCUK BİRİMİNİN GÖREVLERİ NELERDİR?

1. Çocuklarla ilgili kolluk görevi, öncelikle kolluğun çocuk birimleri tarafından yerine getirilir.

2. Kolluğun çocuk birimi, korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocuklar hakkında işleme başlandığında durumu, çocuğun veli veya vasisine veya çocuğun bakımını üstlenen kimseye, baroya ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna, çocuk resmî bir kurumda kalıyorsa ayrıca kurum temsilcisine bildirir. Ancak, çocuğu suça azmettirdiğinden veya istismar ettiğinden şüphelenilen yakınlarına bilgi verilmez.

3. Çocuk, kollukta bulunduğu sırada yanında yakınlarından birinin bulunmasına imkân sağlanır.

4. Kolluğun çocuk birimlerindeki personeline, kendi kurumları tarafından çocuk hukuku, çocuk suçluluğunun önlenmesi, çocuk gelişimi ve psikolojisi, sosyal hizmet gibi konularda eğitim verilir.

5. Çocuğun korunma ihtiyacı içinde bulunduğu bil-
dirimi ya da tespiti veya hakkında acil korunma kararı almak için beklemenin, çocuğun yararına aykırı olacağını gösteren nedenlerin varlığı hâlinde kolluğun çocuk birimi, durumun gerektirdiği önlemleri almak suretiyle çocuğun güvenliğini sağlar ve mümkün olan en kısa sürede Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna teslim eder.

Çocuk Polisi; mevzuatın verdiği yetkiye göre korunmaya muhtaç olduğundan şüphelenilen, ihmal ve istismara maruz kaldığı ihbar edilen, evden veya bulunduğu kuruluştan kaçan, suça maruz kalan suç işleme eğiliminde bulunana sokakta yaşayan, sokakta çalıştırılan, oturduğu yeri haber vermeden aciz kendini ifade edemeyen kimliği tespit edilemeyen, buluntu mülteci ve refakatsiz çocukların

- 1- Kimlik tespitini yapmak
- 2- Muhafazasını sağlamak
- 3- Kanuni mümessillerini araştırmak
- 4- Haklarında yetkili idari ve adli makamlarca verilen kararın niteliğine göre ilgili kuruluşlara veya kanuni mümessiline teslimin yapmakla görevlidir.

** Kovuşturulması suçtan zarar gören kimsenin şikayetine bağlı olan suçlarda, Suçun Mağduru Küçükse şüphelinin yakalanması ve soruşturma yapılması için şikayete gerek yoktur.

** Mağdur Çocukla Yapılacak Görüşmeler Sosyal çalışmacı tarafından gerçekleştirilir.

** Suça maruz kalan çocuğun kimliği gizli tutulur.

AİLE İÇİNDE VE TOPLUMSAL YAŞAMIN HER ALANINDA İNSANLARIN KARŞILAŞTIĞI FİZİKSEL, PSİKOLOJİK VE CİNSEL ŞİDDET TÜRK CEZA YASASINA GÖRE SUÇTUR!

Aile içinde kadın veya çocuğun, seyrek de olsa erkeğin karşılaştığı fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet; Türk Ceza Yasasına göre suç olarak kabul edilmiştir. Bu şiddet türlerinden herhangi birine maruz kalan kişi hem 4320 Sayılı Yasanın korumasını isteyebilir, hem de Türk Ceza Yasasına göre Cumhuriyet Savcılığına başvuruda bulunabilir.

Aile bireylerinden herhangi biri;

- **Psikolojik** (tehdit, hakaret, ve/veya sövmek, özgürlüğün kısıtlanması v.b. gibi)

- **Fiziksel** (itmek, vurmak, ısırarak, boğmaya çalışmak, aç bırakmak, bıçak veya başka bir araçla yaralamak, öldürmeye teşebbüs etmek v.b. gibi)
- **Cinsel şiddet** (tehdit ve cebirle cinsel ilişki kurmak zor ve tehdit ile fuhuş yaptırmak v.b. gibi)

uyguluyorsa, bütün bunlar için Türk Ceza Yasası hükümlerine göre o kişi hakkında şikayetçi olunabilir ve cezalandırılmasını istenebilir.

Her kadının cinsel bir yakınlık yaşama, çocuk sahibi olma veya doğum kontrolüne karar verme hakkı vardır. Kocasını dahil hiç kimse, bir kadını fiziksel veya duygusal (v.b. gibi) zor kullanarak veya bunlarla tehdit ederek cinsel ilişkiye mecbur edemez. Kadın ile arasındaki ilişki ne olursa olsun (koca, sevgili, akraba, v.b. gibi) uygulanan bu eylem bir tecavüzdür.

- Kadının cinsel özgürlüğünü ihlal eden eylemler;
- Kadının isteği dışında yapılan tüm cinsel yaklaşımlar (söz atma, elle taciz, tecavüz...) suçtur.
- Cinsel yakınlık kurmakla ilgili karar verebilecek durumda olmayan (içki ya da başka bir ilaç –madde etkisi altında olup) bir kadınla kurulan ilişkiler de suçtur.
- Fiziksel güç kullanarak veya tehdit ederek kadınla cinsel ilişki kurulması suçtur.

CİNSEL ŞİDDETE UĞRAYAN KADIN UĞRADIĞI BU EYLEMİ YASAL OLARAK NASIL TAKİP ETMELİDİR?

Olay anında, bulunduğu yerdeki en yakın polis karakoluna (veya jandarma bölgesinde jandarma karakoluna) **telefonla** ya da **bizzat** başvurulmalıdır.

Tecavüze veya cinsel tacize, sarkıntılığa uğrayan kadın uğradığı eylemin;

- Ne olduğunun,
- Nasıl işlendiğinin (varsa hangi araçlarla işlendiğinin)
- Kim veya kimler tarafından gerçekleştirildiğinin (varsa akrabalık bağı belirtilmelidir).
- Olay sırasında (varsa) gören kişilerin ad ve soyadlarının,
- Eylemde bulunandan şikayetçi olduğunun tutanağa geçmesini,
- Kendisinin adli tıp kurumuna gönderilmesini, tecavüzün ve varsa yaralanmanın doktor raporu ile tespit edilmesini istemelidir.

Tecavüz suçunda, tecavüzün kanıtlanması için; mağdur kadının mutlaka 24 saat içinde adli tıba gönderilmesi sağlanmalı, cinsel ilişkinin varlığı bir rapor ile tespit edilmelidir. 24 saat geçtikten sonra cinsel ilişkinin izleri (sperm, kan vs. izleri) kaybolmakta ve bu durum dava sırasında tecavüzün varlığının kanıtlanmasını zorlaştırmaktadır.

Mağdur kadın karakol ya da savcılık tarafından tecavüzün tespiti için Adli Tıbbı gönderilmiş olsa da mağdur kadın, muayeneyi reddetme hakkına sahiptir. Ancak bu durumda işlenen suçun ispatı mümkün olmayabilir. Genital muayene TCK. 287. maddede düzenlenmiştir. Muayeneyi reddetme hakkının istisnası, bu konuda bir hakim ya da savcı kararının bulunmasıdır.

Olaydan sonra karakola gidebileceği gibi doğrudan bulunduğu bölgenin Cumhuriyet Savcılığına bir dilekçe ile de başvurabilir.

Cumhuriyet Savcılığına yapılacak başvuruda da;

- Eylemin ne olduğu, nasıl işlendiği, kim ya da kimler tarafından gerçekleştirildiği, olayı gören kişilerin ad ve soyadları ile eylemde bulunandan şikayetçi olduğu ve adli tıpa gönderilme istemi dilekçede yer almalıdır.

- C. Savcılığı mağduru Adli Tıbbı sevk edecektir.

- Tecavüz sırasında failin sperm ve kanının bulaştığı eşya var ise, tecavüz bir araç yardımı ile işlenmiş ise (bıçak, silah, ip, vs.) bu eşyalar saklanmalı ve C. Savcılığına bildirilmelidir.

- C. Savcılığı yaptığı soruşturma sonucunda, şikayet dilekçesinde yer alan eylemin niteliğine göre ya kamu davası açar, ya da takipsizlik kararı verir. Bu karara karşı karar veren savcılığa en yakın ağır ceza mahkemesine itiraz edilebilir.

Takibi şikayete bağlı suçlarda şikayet süresi bu suçun işlendiği tarihten itibaren ALTI AYDIR.

Niteliğine göre, cinsel taciz, sarkıntılık, reşit olmayanla cinsel ilişki, söz atma gibi eylemlerin takibi şikayete bağlı olabilir. Bu durumda şikayet, suçun işlendiği tarihten itibaren 6 AY içinde Cumhuriyet Savcılığına yapılmalıdır.

Mağdurların polis karakoluna başvurması halinde, kanunun kendisine tanıdığı hak ve yetkileri iyi bilen bir polis memuru, mağdurları yapılacaklar konusunda aydınlatmalı ve onlara yol göstermelidir.

Tecavüz suçuna verilecek cezayı arttıran nedenler şunlardır:

- Mağdurun yaşının küçük olması,
- Cebir ve şiddetin varlığı
- Mağdurun akıl veya beden sağlığından kaynaklanan nedenlerle tecavüze karşı koyamaması,
- Suçun birden fazla kişi tarafından işlenmiş olması,
- Ana-baba, büyük ana – büyük babadan biri, veli veya vasi, bakıcı ve öğretmenler, hizmetliler, terbiye, bakım veya korumaları altına bırakılan kimseler tarafından işlenmesi,

Yasada belirlenen cezayı arttıracaktır.

Birinci derecedeki akrabalar (ağabey, baba, dede, dayı, amca) tarafından yapılan cinsel tacizler, cinsel ilişkiler ve cinsel istismarlar suçtur. (ENSEST)

Çocuğun aile bireylerinden birinin kendisine karşı cinsel eylemler içinde olduğunu söylediğinde onu dinleyin ve

izleyin. Çocuğun kimlik tespiti için çocuk şubeye, ifadesi için savcılığa sevk edilmesi gerekmektedir. Mağdur çocuğa karakolda suçlu gibi davranılmamalı, kendisi en iyi şekilde ağırlanmalıdır.

Polisin görevi toplumsal barışı ve huzuru sağlamaktır. Bu yüzden şiddete uğramış kişilerin başvurusu halinde, onlara en iyi şekilde davranılmalı ve yol gösterilmelidir. Kadınların “Gelincik Projesi”ne yönlendirilmesi uygun bir davranış olacaktır.

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU

Ceza Muhakemesi Kanununda 75. ve 76. maddelerin çok iyi bilinmesi gerekmektedir. Kişilerin şüpheli-sanık-mağdur olarak muayenesi ve vücudundan örnek alınması konusundaki bu düzenlemeler hayati önem taşımaktadır. Bu muayeneler bir suça ilişkin delil elde etmek için yapılmaktadır. Bunun için Cumhuriyet savcısı veya mağdurun istemi ya da kendiliğinden hakim veya mahkeme kararı, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir.

Bu maddeyi yorumlamak gerekirse mağdurun kendi isteği veya savcının talebiyle muayene yapılabilir ya da örnek alınabilir. Eğer mağdurun rızası yoksa mahkeme ya da hakim kararı gerekmektedir. Eğer gecikmesinde sakınca varsa Cumhuriyet savcısı da buna karar verebilmektedir. Örnek olarak da tecavüz suçunda vücutta bulunabilecek doku ve sperm örneklerinin, 24 saat içinde incelenmesi gerektiğini gösterebiliriz.

Bu maddede bazı diğer şartlar da düzenlenmiştir.

İç beden muayenesi (cinsel organlar ve anüs bölgesi), kan veya benzeri doku örneği alınması için bu işlemlerin kişinin sağlığına zarar vermemesi gerekmektedir. Örneğin kişi hemofili (kanın pıhtılaşmaması) hastasıysa kan almak risk taşımaktadır. Bu işlemi yapacak kimselerin doktor veya sağlık görevlisi olması gereklidir.

Üst sınırı 2 yıldan daha az hapis cezasını gerektiren suçlarda, kişi üzerinde iç beden muayenesi yapılamaz. Kişiden

kan veya benzeri biyolojik örneklerle saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınamaz.

CMK. 77: Kadının muayenesi istemi halinde ve olanaklar dahilinde kadın hekim tarafından yapılır.

Bu maddeler, mağdurları korumak, zararı en aza indirmek ve insanları rencide etmemek için düzenlenmiştir. Ancak, suçun ortaya çıkmasındaki kamu yararı da göz önüne alındığında bu maddelerde istisnalar getirilmiş ve hakim, savcılık ya da mahkeme kararı gibi düzenleyici önlemler alınmıştır. Burada esas alınan kıstas kişinin rızasıdır. Rıza olmadığı hallerde diğer düzenlemeler aranacaktır.

POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNU

Kanunun 1. maddesinin ikinci fıkrasında, polisin yardım isteyenlerle yardıma muhtaç olan çocuk, alil ve acizlere muavenet edeceği düzenlenmiştir. Dolayısıyla şiddete uğrayan kişiye ilk yardımı yapacak olan yine polistir.

Kanunun 11. maddesinde, “Çocuklar, kız ve kadınlar ile genç erkeklere sözle veya herhangi bir şekilde sarkıntılık edenleri, kötü alışkanlıklara ve her türlü ahlaksızlığa yönelten ve teşvik edenleri herhangi bir müracaat veya şikayet olmasa bile engeller, davranışlarının devamını durdurarak yasaklar, sanıklar hakkında tanzim olunacak evrakı derhal şikayete bağlı suçlar hakkındaki evrakı da şikayet ve müracaat vuku bulunduğu takdirde adliyeye tevdi eder.” demektedir. Bu maddede polisin güçsüz ve zayıf koruma ve kollama görevi anlatılmaktadır.

Polis gerektiğinde şiddeti de önlemekle yükümlüdür. Kav-gaları ayırmak, tarafları sakinleştirmek, kavga eden akrabaları karakola intikal etmeden barıştırmak da polisin tercih ettiği önleme davranışları arasındadır.

Her şeyden önce polis de insandır. Polisin bu zor görevi ifa ederken kanunlara bağlı olması, insanlara yaklaşımının doğruluğu da arzu edilen davranış şeklidir. Herkesin polisi kendi vicdanıdır; polis vicdanı olmayanların karşısındadır.

**POLİSİN BİLGİLİ OLMASI HALKIN EMNİYETİ
DEMEKTİR**

4320 SAYILI AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN KAPSAMINDA KORUMA TEDBİRLERİ

1. KANUNUN AMACI:

Eşlerden birinin veya çocukların veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerinden birinin veya mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinin, şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olan diğer aile bireylerinden korunmasını amaçlar.

2. KORUMA TEDBİRLERİNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?

Kanun'un 1. maddesinde, koruma tedbirlerinden yararlanabilecek kişiler açıkça sayılmıştır:

- Eşlerden biri,
- Çocuklar,
- Aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri,

- Mahkemece ayrılık kararı verilenler,
- Yasal olarak ayrı yaşama hakkı olanlar,
- Evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireyleri.

Kanunda korumadan yararlanabilecekler yukarıdaki şekilde sayılmışsa da, ailenin tanımını Türk Medeni Kanunu'nda yapılmış olduğu için, bu sayının sınırlanması yerine aile içindeki ilişkinin niteliği değerlendirilerek, korumadan yararlanabilecek kişiler, Türk Medenin Kanunu çerçevesinde daha geniş yorumlanmalıdır. Kanun'un ilgili hükmüne göre, aile kavramı şu şekilde tanımlanmıştır: “Eşlerin üstsoyları, eşlerin ortak olmayan çocukları, eşlerin vesayeti altında olan ve ev içinde birlikte yaşayan kişiler, eşlerden birinin vesayeti altında olmakla birlikte devamlı surette aile ile birlikte yaşayan ve eşlerin koruması altında olan kimseler, eşlerin üst soyları veya ayrı çocukları olmamakla birlikte, ahlaki vazifenin ifası amacıyla devamlı surette ailenin koruması altında yaşayan uzak hısımlar”.

3. KORUMA TEDBİRİ NEREDEN İSTENİR?

- Karakol,
- Cumhuriyet Savcılığı,
- Aile Mahkemesi.

4. KORUMA TEDBİRİ KİMLER TARAFINDAN İSTENEİLİR?

Cumhuriyet Savcılığı'na yapılacak olan başvuru, bizzat şiddete uğrayan tarafından yapılabileceği gibi komşular, akrabalar ve durumu bilen diğer kişiler tarafından da yapılabilir.

5. 4320 SAYILI KANUN'UN UYGULANMASINDA YETKİ:

Tedbir kararı, Türkiye'nin her yerindeki Cumhuriyet Savcılığı'ndan ve Aile Mahkemesi'nden talep edilebilir. Örneğin, şiddete uğrayan kadın, evinden uzaklaşmak zorunda kalıp başka şehirdeki ailesinin yanına gitse dahi o yerdeki Cumhuriyet Savcılığı'ndan veya Aile Mahkemesi'nden bu kararı talep edebilir. Tedbirin Cumhuriyet Savcılığı'ndan istenmesi halinde, Savcılık dosyayı derhal Aile Mahkemesi'ne gönderir ve tedbir kararını Aile Mahkemesi hakimisi verir.

6. 4320 SAYILI KANUN KAPSAMINDA ALINABİLECEK TEDBİRLER:

- Aile bireylerine karşı şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,
- Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile bireylerine tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine yaklaşmaması,
- Aile bireylerinin eşyalarına zarar vermemesi,

- Aile bireylerini iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
- Varsa silah veya benzeri araçlarını genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,
- Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmış olarak şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,
- Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması.

Bunlar dışında Aile Mahkemesi hakimi ayrıca durumun gerektirdiği her türlü tedbirin alınmasına karar verebilir. Örneğin Mahkeme, su ve elektrik abonelikleri uzaklaştırılan eşin adına ise ve eş abonelikleri kapattıysa aboneliklerin açılmasına ve faturaların o eş tarafından ödenmesine karar verebilir.

7. KORUMA KARARININ SÜRESİ:

Tedbir uygulanmasına ilişkin süre 6 ayı geçemez. Sürenin sonunda şiddet veya tehdit tekrarlanacak olursa koruma kararı için yeniden başvuruda bulunulabilir.

8. TEDBİR KARARININ YERİNE GETİRİLMESİ:

Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un uygulaması hakkında yönetmeliğin 15. maddesine göre, koruma kararının bir örneği Mahkemece Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletilir.

Cumhuriyet Başsavcılığı kararın uygulanmasını genel kolluk kuvveti marifetiyle izler. Tedbir kararı içeriğine göre, tarafların bulunduğu yerin bağlı olduğu kolluk kuvvetine işlem yapılmak üzere ivedilikle gönderilir. Cumhuriyet Savcılığı'nca gerektiğinde koruma kararının başvuruda bulunanlar tarafından kolluğa götürülmesine olanak tanınır.

Kolluğun izleme görevi, koruma kararının verildiği tarihte başlar. Kolluk kuvveti, koruma kararının içeriğine göre ilgililere bildirimde bulunur. Bu bildirim tutanak altına alınır ve karar süresince tedbirlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilir. Bu kontrol lehine koruma kararı verilen kişinin:

- Bulunduğu konutun haftada bir kez ziyaret edilmesini,
- Birinci derece yakınları ile iletişim kurulmasını,
- Komşuların bilgisine başvurulmasını,
- Oturulan yerin muhtarından bilgi alınmasını,
- Bulunduğu konutun çevresinde araştırma yapılmasını içerir.

9. TEDBİR KARARININ İHLALİ HALİNDE YAPILACAKLAR:

Kişinin aleyhine verilen koruma kararına uymadığının tespit edilmesi halinde bu husus kolluk kuvvetlerinde tutanağa bağlanır. Bu tutanağa istinaden genel kolluk kuvvetleri

tarafından re'sen soruşturma yapılarak evrak en kısa zamanda Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettirilir.

Cumhuriyet Başsavcılığı koruma kararına uymayan eş veya diğer aile bireyleri hakkında Sulh Ceza Mahkemesi'nde kamu davası açar.

Fiili başka bir suç oluştursa bile, koruma kararına aykırı davranan eş veya diğer aile bireyleri hakkında ayrıca üç aydan altı aya kadar hapis cezasına hükmolunur.

GENELGELER

1. Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması Konulu 2010/14 Sayılı Başbakanlık Genelgesi

2. Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketi İle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler 2006/17 Sayılı Başbakanlık Genelgesi

3. Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Koordinasyonu 2007/6 Sayılı İç İşleri Bakanlığı Genelgesi

4. Ailenin Korunmasına Dair Kanunu Uygulanması Konulu 2006/35 Sayılı Adalet Bakanlığı Genelgesi

5. SHÇEK Genel Müdürlüğü, KSGM VE İç İşleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Arasında; Aile İçi Şiddet Mağdurlarına ve Mağdur Çocuklara Yönelik Verilen Hizmet Kurumlarının Kapasitesinin Artırılması ve İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Protokol.

AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN

Kanun Numarası: 4320

Kabul Tarihi: 14/1/1998

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 17/1/1998

Sayısı: 23233

Madde 1 – (Değişik: 26/4/2007-5636/1 md.)

Türk Medeni Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, eşlerden birinin veya çocukların veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerinden birinin veya mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinden birinin aile içi şiddete maruz kaldığı kendilerinin veya Cumhuriyet Başsavcılığının bildirmesi üzerine Aile Mahkemesi Hakimi meselenin mahiyetini göz önünde bulundurarak re'sen aşağıda sayılan tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere de hükmedebilir.

Kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin;

a) Aile bireyine karşı şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,

b) Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile bireylerine tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine yaklaşmaması,

c) Aile bireylerinin eşyalarına zarar vermemesi,

d) Aile bireylerini iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,

e) Varsa silah veya benzeri araçlarını genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,

f) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmış olarak şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,

g) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanması amacıyla öngörülen süre altı ayı geçemez veya karada hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği hususu şiddet uygulayan eş veya diğer aile bireyine ihtar olunur.

Eğer şiddeti uygulayan eş veya diğer aile bireyi aynı, zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise hakim bu konuda mağdurların yaşam düzeylerini göz önünde bulundurarak daha önce Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Bu Kanunun kapsamındaki başvurular ve verilen kararın infazı için yalpan icrai işlemler harca tabi değildir.

Madde 2 – (Değişik: 26/4/2007-5636/2 md.)

Koruma kararının bir örneği mahkemece Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet Başsavcılığı kararın uygulanmasını genel kolluk kuvvetleri marifeti ile izler.

Koruma kararına uyulmaması halinde genel kolluk kuvvetleri, mağdurların şikayet dilekçesi vermesine gerek kalmadan re'sen soruşturma yaparak evrakı en kısa zamanda Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirir.

Cumhuriyet Başsavcılığı koruma kararına uymayan eş veya diğer aile bireyleri hakkında Sulh Ceza Mahkemesinde kamu davası açar.

Fiili başka bir suç oluştursa bile, koruma kararına aykırı davranan eş veya diğer aile bireyleri hakkında ayrıca üç aydan altı aya kadar hapis cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Madde 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

AİLENİN KORUNMASINA DAİR
KANUNUN UYGULANMASI
HAKKINDA YÖNETMELİK

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 01/03/2008

Sayısı: 26803

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinin korunması amacıyla şiddet uygulayan aile bireyleri hakkında alınacak tedbirleri ve bu tedbirlerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, aile içi şiddete maruz kalan eş, çocuk, aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri ve mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan ya da evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireyleri ile şiddet uygulayan eş veya diğer aile bireylerini, alınacak tedbirleri, bu tedbirleri almak ve uygulamakla görevli ve yetkili makam ve merciler ile usul hükümlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun 2'nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aile: Aynı veya ayrı çatı altında yaşayan eş, çocuklar ile aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerini,
- b) Genel kollu kuvvetleri: Polis ve Jandarma birimlerini,
- c) Hakim: Aile mahkemesi hakimini,
- d) İzleme: Koruma kararlarının Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından genel kolluk kuvvetlerine ve kolluk aracılığıyla ilgili kişiye ivedilikle bildirilmesini, karara uyulup uyulmadığının kontrolünü ve aykırılık halinde re'sen soruşturma yapılmasını,
- e) Kanun: 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunu,
- f) Şiddet: Aile bireyinin fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıya ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözel ve ekonomik her türlü davranışı,
- g) Şikayet ve ihbar: Aile içi şiddete maruz kalmış aile bireyinin genel kolluk kuvvetlerine, Cumhuriyet Başsavcılığına veya aile mahkemesine müracaat etmesini veya başka bir

şahıs tarafından genel kolluk kuvvetlerine veya Cumhuriyet Başsavcılığına olayın yazılı, sözlü veya başka bir suretle bildirilmesini,

Şikayet ve ihbar mercileri: Genel kolluk kuvvetlerini, Cumhuriyet Başsavcılığını ve aile mahkemesi hakimliğini,

Tedbir: Aile mahkemesi hakiminin, şiddet uygulayan eş veya aile bireyi hakkında olayın kapsamı dikkate alınarak re'sen hükmedeceği 4320 sayılı Kanunda yer alan tedbirler ile uygun göreceği benzeri tedbirleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Aile İçi Şiddet, Şikayet, İhbar ve Tedbirler

Aile içi şiddet, şikayet ve ihbar

MADDE 5- (1) Aile bireylerinden biri fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanması muhtemel olan, bu tip hareketlerin tehdidini, baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü ve ekonomik nitelikte şiddet içeren davranışa maruz kalmaları halinde, şikayet ve ihbar mercilerine müracaat etmek suretiyle tedbir talebinde bulunabilir.

(2) Şikayet ve ihbar; eşlerden biri veya çocuklar veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri veya mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinden birisi tarafından yapılabilir.

(3) İhbar; şikayet ve ihbar mercilerine başka bir şahıs tarafından, olayın yazılı, sözlü veya başka bir şekilde bildirilmesi suretiyle de yapılabilir.

(4) Cumhuriyet Başsavcılığı müracaat üzerine evrakın onaylı bir örneği ile aile nüfus kayıt tablosunu ihbar yazısına ekleyerek ivedilikle aile mahkemesine gönderir.

(5) Sözlü ihbarlar tutanağa geçirilir.

(6) Koruma kararı en az masrafla, en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer aile mahkemesinden istenebilir.

Uygulanacak tedbirler

MADDE 6- (1) Aile bireylerinden birinin aile içi şiddete maruz kaldığını kendilerinin veya Cumhuriyet Başsavcılığının bildirmesi üzerine şiddetin belgelenmesi aranmaksızın aile mahkemesi hakimi meselenin mahiyetini göz önünde bulundurarak re'sen ikinci fıkrada sayılan tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya olayın özelliğine göre uygun göreceği benzeri başka tedbirlere de hükmedebilir.

(2) Bu tedbirler kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin,

a) Aile bireylerine karşı şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmamasını,

b) Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile bireylerine tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine yaklaşmamasını,

c) Aile bireylerinin eşyasına zarar vermemesini,

d) Aile bireylerini iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,

e) Varsa silah veya benzeri araçlarını genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,

f) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmış olarak şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,

g) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması.

Şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmama tedbiri

MADDE 7- (1) Şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmama tedbiri; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinin korunması amacıyla, kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin şiddete veya korku yaratmaya yönelik söz ve davranışta bulunmaması için uyarılmasıdır.

Müşterek evin tahsisi ve eve veya işyerine yaklaşmama tedbiri

MADDE 8- (1) Müşterek evin tahsisi ve eve veya işyerine yaklaşmama tedbiri; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinden birisinin korunması amacıyla, hükmedilen kusurlu eş veya şiddet uygulayan diğer aile bireyi hakkında, müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile bireylerine tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve, işyerlerine, gerektiğinde çocukların okullarına yaklaşmaması amacıyla hükmedilen tedbirdir.

(2) Bu tedbirin uygulanması, kusurlu eş veya şiddet uygulayan diğer aile bireyinin, uzaklaştırıldığı konutun kira, elektrik, su, telefon, doğalgaz ve benzeri giderlerini karşılamaya devam etmesine engel değildir. Hakim uzaklaştırılan kişinin bu tür yükümlülüklerinin devamına karar verebilir.

Eşyalara zarar vermeme tedbiri

MADDE 9- (1) Eşyalara zarar vermeme tedbiri; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinden birisinin korunması amacıyla, kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin, hakkında koruma kararı verilen aile bireylerinin eşyalarına zarar verilmemesi amacıyla uyarılmasıdır.

İletişim araçları ile rahatsız etmeme tedbiri

MADDE 10- (1) İletişim araçları ile rahatsız etmeme tedbiri; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinin korunması amacıyla, kusurlu eş veya diğer aile bireylerinin, görsel, işitsel, yazılı, internet ve benzeri iletişim araçları ile hakkında koruma kararı verilen aile bireylerini rahatsız etmemesi için hükmedilen tedbirdir.

Silah veya benzeri araçların teslimi tedbiri

MADDE 11- (1) Silah veya benzeri araçların teslimi tedbiri; ; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinden birisinin korunması amacıyla, kusurlu eşe veya şiddet uygulayan diğer aile bireyine ait olan silah veya benzeri araçların genel kolluk kuvvetlerine teslimi ve tedbir süresinin sonuna kadar adli emanete alınması amacıyla hükmedilen tedbirdir.

Alkollü veya uyuşturucu madde kullanarak konuta veya işyerine gelmeme veya bu maddeleri kullanmama tedbiri

MADDE 12- (1) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanarak konuta veya işyerine gelmeme veya bu maddeleri kullanmama tedbiri; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinin korunması amacıyla, kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin, alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması amacıyla uyarılmasıdır.

Muayene ve tedavi tedbirleri

MADDE 13- (1) Muayene ve tedavi tedbirleri; hakim tarafından, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinin

korunması amacıyla, kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavisinin sağlanması amacıyla hükmedilen tedbiri ifade eder.

(2) Hakim, muayene ve tedavinin sağlanması için şiddet uygulayan kişilerin illerde İl Sağlık Müdürlüğüne, ilçelerde Sağlık Grup Başkanlığına başvurmasını kararında belirtir.

(3) Bu kişiler İl Sağlık Müdürlükleri Ruh Sağlığı Şubelerince veya Sağlık Grup Başkanlıklarınca resmi veya kendi istekleri üzerine özel sağlık kurumlarına sevk edilir. İlgilinin tedaviyi sürdürüp sürdürmediği ve yapılan işlemin sonucu İl Sağlık Müdürlüğü veya Sağlık Grup Başkanlığı tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

Tedbirlerin süresi ve yapılacak ihtar

MADDE 14- (1) Tedbirlerin süresi ve yapılacak ihtar; hakim tarafından hükmedilecek tedbirlerin yerine getirilmesi amacıyla öngörülen süre altı ayı geçemez. Bu süre tedbir kararı verilebilecek yeni bir durumun meydana gelmesi halinde hakim tarafından yeniden tedbir kararı verilmesine engel değildir.

(2) Verilen kararda, hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği konusunda şiddet uygulayan eşe veya diğer aile bireyine ihtarla bulunulur.

(3) Koruma kararının duruşma yapmaksızın dosya üzerinden, işin niteliği gereği en kısa sürede verilmesi esastır. Hakim tarafından gerekli görülmesi durumunda taraflar dinlenebilir.